

Cạnh tranh, quy mô và rủi ro của các ngân hàng thương mại Việt Nam

Hồ Thúy Ái⁽¹⁾ • Nguyễn Chí Đức⁽²⁾

Ngày nhận bài: 14/11/2020 | Biên tập xong: 02/3/2021 | Duyệt đăng: 10/3/2021

TÓM TẮT: Nghiên cứu này phân tích tác động của cạnh tranh và quy mô hoạt động đến biến động lợi nhuận của các ngân hàng thương mại Việt Nam (NHTM). Dữ liệu quý trong thời gian từ quý 1 năm 2008 (Q1/2008) đến quý 4 năm 2019 (Q4/2019) được thu thập từ báo cáo tài chính của 17 ngân hàng niêm yết. Phương pháp hồi quy dữ liệu bảng được sử dụng để tiến hành ước lượng. Kết quả nghiên cứu cho thấy, cạnh tranh càng tăng thì rủi ro mà các ngân hàng đối mặt càng cao nhưng quy mô hoạt động lại giúp các ngân hàng ổn định lợi nhuận, giảm thiểu rủi ro. Một phát hiện mới và quan trọng của nghiên cứu này là tác động của cạnh tranh lên rủi ro lại phụ thuộc vào chính quy mô hoạt động của các ngân hàng. Quy mô ngân hàng có vai trò xoa dịu ảnh hưởng của cạnh tranh lên biến động lợi nhuận của các ngân hàng. Từ kết quả này, nghiên cứu đưa ra một số gợi ý chính sách để cơ quan quản lý cạnh tranh của ngành ngân hàng có thể tham khảo, giúp ngành ngân hàng hoạt động ổn định và phát triển bền vững.

TỪ KHÓA: Cạnh tranh, quy mô, rủi ro, ngân hàng thương mại Việt Nam.

Mã phân loại JEL: G21, G28, D40.

1. Giới thiệu

Cạnh tranh là một trong những yếu tố quan trọng, quyết định sự tồn tại và phát triển của một doanh nghiệp nói riêng và một ngành kinh tế nói chung. Điều này càng trở nên quan trọng đối với lĩnh vực ngân hàng. Sự tồn tại và phát triển bền vững của các ngân hàng sẽ tạo điều kiện cho việc luân chuyển vốn diễn ra hiệu quả và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của một quốc gia. Môi trường kinh doanh cạnh tranh cao có thể tạo động lực để các ngân hàng cải thiện và nâng cao chất lượng hoạt động, giảm thiểu rủi ro nhưng cũng có thể gây ra áp lực để các ngân hàng chấp nhận

rủi ro cao hơn và đối mặt với nhiều bất ổn. Hiểu được mối quan hệ giữa cạnh tranh và rủi ro trong hoạt động ngân hàng cũng như

⁽¹⁾ **Hồ Thúy Ái** - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM; 36 Tôn Thất Đạm, Phường Nguyễn Thái Bình, Quận 1, Thành phố Hồ Chí Minh; **Email:** aiht@buh.edu.vn.

⁽²⁾ **Nguyễn Chí Đức** - Trường Đại học Sài Gòn TP.HCM; 273 An Dương Vương, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh; **Email:** ducthinh19782002.td@gmail.com.